

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Групи Д_м, ДМ_м, Дз_м, ДГ_м

ЗАТВЕРДЖУЮ
проректор з НІР

професор _____ Д.М. Клец
“ ____ ” _____ 20 ____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Педагогіка та психологія вищої школи
(назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)

підготовки

магістрів

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

в галузі знань

19 Архітектура та будівництво

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

192 Будівництво та цивільна інженерія

(шифр і назва спеціальності)

за освітньою програмою¹

Автомобільні дороги та аеродроми / Мости і транспортні тунелі

(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)

мова навчання

державна

(мова, на якій проводиться навчання за робочою програмою)

2018 рік

¹ якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох освітніх програм за даною спеціальністю, то вказуються усі освітні програми

1. Мета вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення з найбільш важливими питаннями загальних основ дидактики, педагогіки і психології, теорії виховання з позиції нового підходу; гуманізації, демократизації та національної і полікультурної спрямованості педагогічного процесу у вищій школі; сучасними методиками викладання дисциплін у вищій школі; методологією розробки методичних матеріалів до викладання та формування вмінь щодо проведення всіх форм занять і контролю.

2. Передумови для вивчення дисципліни: «Психологія»

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни ²	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ³
Кількість кредитів - 3 Кількість годин - 90	вибіркова (обов'язкова, вибіркова)	
Семестр викладання дисципліни	1 (порядковий номер семестру)	1 (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	залік (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	16	6
- лабораторні роботи (годин)	—	—
- практичні заняття (годин)	16	4
- самостійна робота студентів (годин)	58	80
- курсовий проект (годин)	—	—
- курсова робота (годин)	—	—
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	—	—
- підготовка та складання екзамену (годин)	—	—

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- основні тенденції та перспективи розвитку ступеневої вищої школи й освіти в умовах незалежної України;
- основні закономірності психіки та педагогічні категорії навчання і виховання;
- методи, види діяльності та спілкування;
- зміст пізнавальних процесів і емоційно-вольової сфери, а також індивідуально-психологічні особливості людини;

² Якщо дисципліна викладається декілька семестрів, то на кожний семестр за відповідною формою навчання заповнюється окремий стовпчик таблиці.

³ Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа “заочна форма навчання” відсутня.

- специфіку рефлексивного управління процесом формування стійкого світогляду, правильного сприйняття сучасних проблем розвитку суспільства, людського буття, духовної культури.

Уміти:

- аналізувати наукові засади використання технологій навчання у вищій школі;
- проводити класифікацію інноваційних педагогічних технологій;
- продуктивно та самостійно визначати форми, методи, засоби, що відповідають конкретним педагогічним технологіям;
- визначати сутність технологічного підходу до підготовки майбутніх фахівців;
- встановлювати доцільність використання технологій навчання у процесі викладання спеціальних дисциплін;
- удосконалювати навички організації навчального процесу із застосуванням педагогічних технологій;
- застосовувати педагогічні технології у професійній діяльності;
- творчо підходити до розв'язання педагогічних ситуацій.

(п.2.3 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року, як в освітній програмі)

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Бали за шкалою ХНАДУ	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , без прогалин, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального .
80-89	Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , без прогалин, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального .
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , без прогалин, деякі практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані недостатньо , усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками .
67-74	Задовільно	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки .
60-66		E	«Посередньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи не

			сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального .
35-59	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом).

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	90-100
BC	Добре	75-89
DE	Задовільно	60-74
FX	Незадовільно з можливістю перездати	35-59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1-34

6. Засоби діагностики результатів навчання презентація виконаних завдань, тести, екзаменаційні білети.

7. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять⁴

Назва теми лекційного матеріалу	Кількість годин		Назва тем ЛР, ПР, СЗ, СРС	Кількість годин		Література
	очна	заочна		очна	заочна	
1	2	3	4	5	6	7
Семестр 1.						
Тема 1. Розвиток вищої освіти в Україні	2	1	ПЗ. Порівняльний аналіз систем вищої освіти в Україні та в розвинених країнах світу. СР. Тенденції та перспективи розвитку вищої освіти в Україні. Розвиток ступеневої вищої школи й освіти в умовах незалежної України.	2 7	1 10	1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.18, 2.2, 2.3, 2.6, 2.22

⁴ Якщо дисципліна викладається декілька семестрів, то теми розбивати посеместрово.

Тема 2. <i>Форми організації навчання у вищій школі</i>	2	1	ПЗ. Удосконалення методів і форм організації навчання у вищій школі. Психолого-педагогічні проблеми навчання майбутнього інженера. СР. Демократизація і гуманітаризація як освітні принципи. Суспільна значущість демократизації і гуманітаризації навчального процесу.	2 7	10	1.2, 1.5, 1.7, 1.16, 1.19, 2.2, 2.4, 2.6, 2.10
Тема 3. <i>Психолого-педагогічні основи процесу навчання</i>	2	1	ПЗ. Процес навчання та його психолого-педагогічні основи. Інформаційні ресурси навчального процесу. Методи та інноваційні технології навчання. СР. Можливість саморегуляції психічних станів у професійній діяльності.	2 7	10	1.5, 1.6, 1.8, 1.9, 1.12, 1.15, 2.1, 2.7, 2.12, 2.19
Тема 4. <i>Виховання та навчання як єдиний цілісний педагогічний процес</i>	2		ПЗ. Формування професійної культури сучасних спеціалістів. Структура діяльності людини. Основні види діяльності та їх психологічна характеристика. СР. Самоактуалізація особистості, самооцінка і її роль у формуванні самосвідомості майбутнього фахівця.	2 7	10	1.3, 1.4, 1.5, 1.11, 1.18, 2.4, 2.10, 2.11, 2.17
Тема 5. <i>Критерії якості навчання у вищій школі.</i>	2	1	ПЗ. Форми організації навчального контролю і діагностика знань. СР. Педагогічна майстерність викладача: теорія та практика.	2 8	10	1.1, 1.7, 1.10, 1.11, 1.18, 1.19, 2.11, 2.13
Тема 6. <i>Спілкування в процесі майбутньої професійної діяльності випускника технічного ЗВО..</i>	2	1	ПЗ. Функції, структура спілкування. Педагогічне спілкування. СР. Вербальні та невербальні засоби спілкування. Стратегії, тактики, стилі спілкування.	2 8	10	1.6, 1.8, 1.10, 1.15, 1.18, 2.9, 2.15, 2.18, 2.23
Тема 7. <i>Організація та контроль СРС.</i>	2		ПЗ. Організація та контроль самостійної роботи студентів СР. Критерії якості СРС навчання студентів у вищій школі.	2 7	10	1.2, 1.5, 1.7, 1.10, 1.11, 2.16

Тема 8. <i>Управління системою освіти у ВШ.</i>	2	1	ПЗ. Сутність управління освітою. Принципи управління освітою. СР. Державне управління освітою. Способи і засоби управління ЗВО.	2	10	1.1, 1.4, 1.5, 1.6, 1.11, 1.16, 1.18, 2.13, 2.17., 2.19
Усього за семестр	16	6		16/58	4/80	
УСЬОГО за дисципліну	16	6		16/58	4/80	

8. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять⁵ - не передбачено.

9. Форми поточного та підсумкового контролю усне опитування, контрольна робота, екзамен

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення мультимедійний проектор, редактор Power Point

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

- 1.1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. – К., 1993.
- 1.2. Бондаренко Ю.В., Ланских М.В. Современные педагогические технологии как объективная потребность: Учебно-методическое пособие. – Харьков: КП «Городская типография», ХНАДУ, 2011. – 146 с.
- 1.3. Дубровська Д.М. Основи психології. – Львів, 2001.
- 1.4. Зимняя И.А. Педагогическая психология: Ученик для вузов. Изд. второе, доп., испр. и перераб. – М.: Логос, 2002.
- 1.5. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психологічний розвиток особистості. – К., 1989.
2. 1.6. Лозниця В.С. Основи психології та педагогіки: Навч. посібник. – К., 2001.
- 1.7. Методичний посібник з основ психології та педагогіки. – Уклад.: Дроздова І.П. – Харків: ХДАМГ, 2008.
- 1.8. Мясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посібник. – К., 1998.
- 1.9. Основи психології / За ред. О.В.Киричука, В.А.Роменця. – К., 2002.
- 1.10. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос та ін.; За ред. І.А.Зязюна. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Вища школа, 2004.
- 1.11. Петровский А.В. Личность. Деятельность. Коллектив. – М., 1992.
- 1.12. Петровский А.В. Психология. – М., 2000.
- 1.13. Психология / За ред. Ю.Л.Трофімова. – К., 2001.
- 1.14. Психология: Учеб. для гуманитарных вузов / Под ред. В.Н.Дружинина. – Спб., 2007.
- 1.15. Психология для студентов вузов / Под ред. Е.И.Рогова. – М., 2005.

⁵ Вказується орієнтовна тематика КП, КР, ргр, якщо вони передбачені навчальною програмою

- 1.16. Психология и педагогика. / Под ред. Радугина А.А. – М., 1997.
- 1.17. Столяренко Л.Д. Психология: Учеб. для вузов. – СПб., 2006.
- 1.18. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л.Л., РОМАНОВСЬКИЙ О.Г, БОНДАРЕНКО В.В. та ін. Основи педагогіки вищої школи Навчальний посібник. – Харків: НТУ “ХП”, 2005. – 600 с.
- 1.19. Цимбалюк І.М., Яницька О.Ю. Загальна психологія: Модульно-рейтинговий курс для студентів вищих навчальних закладів. – К., 2004.

2. Допоміжна література

- 2.1. Агеев В.С. Межгрупповое воздействие: Социально-психологические проблемы. – М., 1990.
- 2.2. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. – СПб., 2001.
- 2.3. Асмолов А.Г. Психология личности. – М., 1990.
- 2.4. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры. – М., 1995.
- 2.5. Бех І.Д. Виховання особистості. – К., 2003.
- 2.6. Божович Л.И. Психология формирования личности. – М., 1995.
- 2.7. Вудкок М., Френсис Д. Раскрепощенный менеджер. – М., 1992.
- 2.8. Головаха Е.И., Пашина Н.В. Психология человеческого взаимопонимания. – К., 1989.
- 2.9. Горянина В.А. Психология общения. – М., 2004.
- 2.10. Зигерт В., Ланг Л. Руководить без конфликтов. – М., 1991.
- 2.11. Изард К.И. Психология эмоций. – М., 1998.
- 2.12. Коломинский Я.Л. Психология взаимоотношений в малых группах. – Минск, 1976.
- 2.13. Корнелиус Х., Фейр Ж. Выиграть может каждый. – М., 1992.
- 2.14. Лазер Ф. Тренировка памяти. – М., 1990.
- 2.15. Леонтьев А.А. Психология общения. – М., 1999.
- 2.16. Личко А.Е. Психопатии и акцентуации характеров у подростков. – Л., 1983.
- 2.17. Ниренберг Д., Калеро Г. Читать человека как книгу. – М., 1990.
- 2.18. Панасюк А.Ю. Управленческое общение. – М., 1990.
- 2.19. Петровский А.В. Личность. Деятельность. Коллектив. – М., 1992.
- 2.20. Рогов Е.И. Психология отношений мужчины и женщины. – М., 2002.
- 2.21. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – СПб., 2000.
- 2.22. Стеляу Я. Роль темперамента в психологическом развитии. – М., 1982.
- 2.23. Уайтсайд Р. О чем говорят лица. – СПб., 1997.

3. Інформаційні ресурси

- 3.1. История профессионального образования [Электронный ресурс]. – 2011. иКБ: http://www.vfmgju.ru/Higher-education-in-Russia/istoriya_professionalnogo_obrazovania_442/index.html
- 3.2. Професійно-технічна освіта [Электронный ресурс]. – 2015. <http://proftekhosvita.org.ua>
- 3.3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Электронный ресурс]. – 2015. – Режим доступа: www.mon.gov.ua.

3.4. Офіційний сайт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету [Электронный ресурс]. – 2015. – Режим доступу: khadi.kharkov.ua

---

(адреси сайтів з матеріалами)

...

Розроблено та внесено: кафедра філософії та педагогіки професійної підготовки

Розробник (и) програми: професор, к. пед. наук, доцент _____ В.В. Бондаренко
(посада, наук. ступінь, вчене звання), (підпис) (ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р.
(номер) (та дата протоколу)

Завідувач кафедри д.філос.наук, професор _____ О.К. Чаплигін _____
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

Погоджено⁶

Завідувач кафедри: вишукувань та проектування доріг, геодезії і землеустрою
(повна назва випускової кафедри)

д. т. н., професор _____ Батракова А. Г.
(наук. ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)
“ _____ ” _____ 20__ року
(день) (місяць) (рік)

.....

Погоджено

Декан _____
(повна назва факультету, де читається дисципліна)

_____ (наук. ступінь, вчене звання) _____ (підпис) _____ (ПІБ декана)
“ _____ ” _____ 20__ року
(день) (місяць) (рік)

---

⁶ якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох освітніх програм за вказаною спеціальністю, то погодження робиться з кожною випускаючою кафедрою.

Підпис погодження не повинен знаходитись на окремому аркуші.

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

Примітки:

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

*Форма в редакції ХНАДУ відповідно до листа МОН України за №1/9-434 від 09 липня 2018 року затверджена
Методичною радою ХНАДУ 26 вересня 2018 року протокол №1*